

PLĖTROS IR TECHNOLOGIJŲ

MINISTRO¹⁾ NUTARIMAS,

..... 2024

dėl sveikatos ir saugos darbe gaminant, naudojant, sandėliuojant ir įmonės teritorijoje vežant organinius peroksidus²⁾

Remiantis 1974 m. birželio 26 d. Darbo kodekso 237¹⁵ straipsnio 2 dalimi (2023 m. Įstatymų leidinys, 1465 punktas, ir 2024 m. Įstatymų leidinio 878 ir 122 punktai) nurodoma:

1 straipsnis. Reglamentu nustatomi sveikatos ir saugos reikalavimai organinių peroksidų gamybai, naudojimui, sandėliavimui ir vežimui įmonės teritorijoje.

2 straipsnis. Organiniams peroksidams, jų klasifikavimo kriterijams, temperatūros kontrolės kriterijams ir pranešimo apie pavojus būdai taikomos 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiančio ir panaikinančio direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006, I priedo 2.15 punkto nuostatos (OL L 353, 2008 12 31, p. 1, su pakeitimais³⁾).

3 straipsnis. Reglamento nuostatos taikomos šių tipų organinių peroksidų gamybai, naudojimui, sandėliavimui ir vežimui įmonės teritorijai: A, B, C, D, E ir F, išskyrus organinius peroksidus:

1) kurių sudėtyje yra:

¹⁾ Vystymosi ir technologijų ministras vadovauja Vyriausybės administracijos ekonomikos departamentui pagal 202 m. gegužės 16 d. Ministro Pirmininko reglamento 4 dėl išsamios plėtros ir technologijų ministro veiklos apimties (Įstatymų leidinys, 739 punktas) 1 straipsnio 2 dalies 2 punktą.

²⁾ Apie šį nutarimą Europos Komisijai buvo pranešta ... m. ... d. numeriu, pagal 2002 m. gruodžio 23 d. Ministrų Tarybos reglamento dėl nacionalinės standartų ir teisės aktų notifikavimo sistemos veikimo tvarkos 4 straipsnį (Įstatymų leidinys, 2039 punktas ir 2004 m. Įstatymų leidinys, 597 punktas), kuriuo įgyvendinamos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/1535 2015 m. rugsėjo 9 d., kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarka, nuostatos. [kodifikacija] (OL ES L 241, 2015 09 17, p. 1).

³⁾ Šio reglamento pakeitimai paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* L 235, 2009 9 5, p. 1, L 16, 2011 1 20, p. 1, L 83, 2011 3 30, p. 1, L 138, 2011 5 26, p. 66, L 179, 2012 7 11, p. 179, L 149, 2013 6 1, p. 1, L 158, 2013 6 10, p. 1, L 216, 2013 8 10, p. 1, L 261, 2013 10 3, p. 5, L 167, 2014 6 6, p. 36, L 350, 2014 12 6, p. 1, L 78, 2015 3 24, p. 12, L 197, 2015 7 25, p. 10, L 156, 2016 6 14, p. 1, L 195 iš 2016 7 20, p. 11, L 349, 2016 12 21, p. 1, L 116, 2017 5 5, p. 1, L 115, 2018 5 4, p. 1, C 3, 2018 7 9, p. 3, L 251, 2018 10 5, p. 1, L 117, 2019 5 3, p. 1, L 198, 2019 7 25, p. 198, L 6, 2020 1 10, p. 8, L 44, 2020 2 18, p. 1, L 261, 2020 8 11, p. 2, L 326 iš 2020 10 8, p. 1, OL L 379, 2020 11 13, p. 1 ir 3, OL L 133, 2021 4 20, p. 5, OL L 176, 2021 5 19, p. 1, OL L 214, 2021 6 17, p. 72, OL L 400, 2021 11 21, p. 16, OL L 440, 2021 12 9, p. 1, OL L 129, 2022 5 3, p. 1, OL L 146, 2022 5 25, p. 150, OL L 93, 2023 3 31, p. 7, OL ES L 176, 2023 7 11, p. 3 ir OL ES L 197, 2024 1 5.

- a) ne daugiau kaip 1,0 % aktyvaus deguonies iš organinio peroksido, kuriame yra ne daugiau kaip 1,0 % vandenilio peroksido, arba
 - b) daugiau kaip 0,5 % aktyvaus deguonies iš organinio peroksido, kurio sudėtyje yra daugiau kaip 1,0 %, bet ne daugiau kaip 7,0 % vandenilio peroksido;
- 2) Tipas: B, C, D, E ir F pakuotėse:
- a) iki 500 g kietiesiems organiniams peroksidams;
 - b) iki 500 ml, kai kalbama apie skystus organinius peroksirus;
- su sąlyga, kad jų bendras kiekis gamybos arba sandėliavimo patalpose atitinkamai neviršija:
- 10 kg B tipo organinių peroksidų atveju;
 - 20 kg C arba D tipo organinių peroksidų atveju;
 - 50 kg E arba F tipo organinių peroksidų atveju;
- 3) Krašto apsaugos ministrui pavaldžiuose organizaciniuose padaliniuose ir už vidaus reikalus atsakingam ministrui pavaldžiose arba prižiūrimose įstaigose.

4 straipsnis. 1. Organiniai peroksirus turi būti laikomi izoliuotuose sandėliuose, atskirtuose sandėliuose arba laikinojo saugojimo vietose.

2. Visais atvejais, kai Reglamente minimas sandėlis:

- 1) izoliuotas – jis turi būti suprantamas kaip atskiras pastatas, vieno aukšto, be rūsio ir palėpės, įskaitant konteinerių įrenginį, skirtas tik organiniams peroksidams sandėliuoti;
- 2) atskiras – jis turi būti suprantamas kaip patalpa ar patalpų rinkinys pastate, skirtas tik organiniams peroksidams sandėliuoti;
- 3) sandėliavimo patalpa – jis turi būti suprantamas kaip pastato patalpa ar sandėliavimo spinta, skirta tik organiniams peroksidams sandėliuoti tokiais kiekiais, kurie suvartojami esamoje gamyboje per vieną gamybos ciklą, bet ne ilgiau kaip vieną dieną.

3. Organiniai peroksirus gali būti laikomi laboratorijose arba tyrimų patalpose pagal 7 dalį.

5 straipsnis. Organiniai peroksirus turi būti apsaugoti nuo smūgių, tiesioginių saulės spindulių, izoliuoti nuo bet kokių šilumos šaltinių ir laikomi vėdinamose patalpose.

6 straipsnis. 1. Didžiausios leidžiamos kontrolinės temperatūros ir kritinės temperatūros vertės organinių peroksidų sandėliavimo ir vežimo įmonės teritorijoje metu, nustatytos remiantis jų savaime greitėjančio skilimo temperatūra, toliau – TSR, yra nustatytos reglamento priede.

2. Bandymų metodai TSR ir kontrolinei temperatūrai bei kritinei temperatūrai nustatyti patvirtinami pagal Jungtinių Tautų rekomendacijas dėl pavojingų krovinių vežimo, pateiktas JT Bandymų ir kriterijų vadove.

7 straipsnis. 1. Laboratorijose arba bandymų patalpose eksperimento tikslais galima sandėliuoti ne daugiau kaip 1 kg A tipo organinių peroksidų spintose, skirtose sprogioms medžiagoms sandėliuoti, kurios yra atsparios galimam jose laikomo A tipo organinio peroksido detonavimui arba greitai deflagracijai, atsižvelgiant į atitinkamo A tipo organinio peroksido savybes.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytose patalpose eksperimento tikslais leidžiama sandėliuoti B, C, D, E ir F tipų organinius peroksirus, kuriems nereikia temperatūros kontrolės, bent 60 minučių atsparumo ugniai priešgaisrinės saugos spintose, atitinkančiose bent Lenkijos standarto PN-EN 14470-1 „Priešgaisrinės saugos sandėliavimo spintos“ 1 dalies reikalavimus. Saugios spintos degiesiems skysčiams sandėliuoti, jei organiniai peroksirus yra ne didesnėse kaip 5 dm³ vienetinėse pakuotėse, o bendra jų masė to tipo organinių peroksidų atveju neviršija:

- 1) B – 5 kg;
- 2) C, D, E arba F – 10 kg, kai šis kiekis reiškia bendrą saugomų šių tipų organinių peroksidų svorį.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytose patalpose eksperimento tikslais sandėliuojami šie organiniai peroksirus: B, C, D, E arba F, kuriems reikia temperatūros kontrolės, kad ji atitiktų jų charakteristikas šaldymo įrangoje:

- 1) be vidaus apšvietimo įrenginio arba visam laikui išjungtu įrenginiu;
- 2) neužblokuojant dangčio ar durų dėl galimo slėgio didėjimo pavojaus;
- 3) su galimybe nuolat stebėti temperatūrą šiuose šaldymo įrenginiuose;
- 4) naudojant darbdavio nustatytus sprendimus elektros energijos tiekimo sutrikimo atveju.

4. 1 ir 2 dalyse nurodytos spintos ir šaldymo prietaisai turi būti įrengti laboratorijose arba bandymų patalpose bent 2 m atstumu nuo avarinio išėjimo. Draudžiama juos statyti evakuacijos praėjimuose.

5. Organinių peroksidų ėminiai, būdingi gamybos partijoms per laikotarpį, kuriam taikoma gamintojo garantija, turi būti laikomi atskirame arba izoliuotame sandėlyje.

8 straipsnis. Draudžiama tokia veikla:

- 1) organinių peroksidų sandėliavimas:
 - a) viename kambaryje su kitomis cheminėmis medžiagomis,
 - b) su pažeista pakuote;
- 2) A tipo organinių peroksidų sandėliavimas vienoje sandėliavimo spintoje arba šaldymo įrenginyje kartu su kitų tipų peroksidaus.

9 straipsnis. 1. Atskiruose ir izoliuotuose sandėliuose, įskaitant atskiras sandėliavimo kameras, atskiros arba bendros organinių peroksidų pakuotės laikomos vienu sluoksniu eilėmis, išlaikant atstumus, leidžiančius vėdinti ir pasiekti tas pakuotes. Sukrauti galima šio tipo organinių peroksidų pakuotes: C, D, E ir F, jei tai atitinka atitinkamo organinio peroksido gamintojo instrukcijas.

2. Organiniai peroksidaus gali būti laikomi lentynose šiomis sąlygomis:

- 1) lentynos turi būti pagamintos iš ne žemesnės kaip A2 degumo klasės medžiagų;
- 2) Atskirų lentynų aukštis turėtų būti pritaikytas prie transportavimo (sugrupuotos) pakuotės aukščio ir užtikrinti saugią prieigą prie atskirų pakuočių sluoksnių;
- 3) viršutinio sluoksnio pakuotėje turėtų būti tos pačios rūšies organinio peroksido, kaip ir apatinio sluoksnio pakuotėje.

3. Sandėlyje arba sandėliavimo skyriuje atskiros organinių peroksidų gamybos partijos atskiriamos ir pažymimos priėmimo data. Pakuotės iš seniausių gamybos partijų turėtų būti išduodamos iš sandėlio arba saugojimo kameros pirmiausia.

4. Organinių peroksidų ėminius turėtų būti galima imti izoliuotuose ir atskiruose sandėliuose.

5. Organinių peroksidų sandėliavimui ir vidiniam transportavimui leidžiama naudoti medinius padėklus, jeigu:

- 1) padėklai yra geros techninės būklės, sausi ir švarūs;
- 2) juose nėra elementų, kurie galėtų pažeisti pakuotę, visų pirma išsikišusių vinių ar aštrių iškyšų;
- 3) kroviny s stabiliai išdėstytas ir veiksmingai apsaugotas nuo pasislinkimo apvyniojant folija ar kitomis tinkamomis priemonėmis.

10 straipsnis. 1. Jei įmanoma, patalpose, kuriose yra organinių peroksidų, turi būti naudojama gravitacinė ventiliacija.

2. Jei organinių peroksidų sandėliavimo patalpose temperatūra yra žemesnė nei 0 °C, gravitacinė ventiliacija nereikalinga.

3. Mechaninės ventiliacijos naudojimo 1 dalyje nurodytose patalpose atvejai ir sąlygos nurodyti technologinėje dokumentacijoje.

4. Patalpų, kuriose laikomi organiniai peroksidai, gravitacinė arba mechaninė ventiliacija turi užtikrinti, kad oras būtų keičiamas taip, kad nesusidarytų sprogį aplinka.

11 straipsnis. 1. Organinius peroksides gamykloje gaminantis, naudojantis, saugantis ir vežantis darbdavys įvertina gaisro ir sprogo riziką, susijusią su peroksidų savybėmis, atsižvelgdamas bent į:

- 1) nekontroliuojamo organinio peroksido skilimo tikimybę ir poveikį, atsižvelgiant į sprogo aplinkos tikimybę;
- 2) veikiančius įrenginius, naudojamas medžiagas ir mišinius, susijusius procesus ir jų sąveiką;
- 3) organizacines priemones, įskaitant visų pirma įmonėje dirbančių asmenų skaičių, asmenines ir kolektyvines apsaugos priemones ir mokymą apie organinių peroksidų keliamą gaisro ir sprogo pavojų.

2. Darbdavys įvertina gaisro ir sprogo riziką dalyvaujant profesinės sveikatos ir saugos specialistui, asmeniui, vykdančiam veiklą priešgaisrinės apsaugos srityje, kaip nurodyta 1991 m. rugpjūčio 24 d. Įstatymo dėl priešgaisrinės apsaugos (2024 m. Įstatymų leidinys, 275 ir 1222 punktai) 4 straipsnio 2a dalyje, ir atstovui, turinčiam organinių peroksidų gamybos, naudojimo, sandėliavimo ar vežimo įmonėje saugos patirties.

3. Gaisro ir sprogo rizikos vertinimas turėtų būti dokumentuojamas raštu, popieriuje arba elektroniniu būdu, pasirašytas darbdavio, gamyklos operatoriaus arba jų įgalioto asmens, o jei gamykloje įvyksta pokyčių, turinčių įtakos organinių peroksidų gamybai, naudojimui, sandėliavimui ir vežimui įmonės teritorijoje, jis turėtų būti nuolat tikrinamas ir dokumentuojamas. Atliktas rizikos vertinimas turi būti dokumentuotas ir peržiūrimas bent kas dvejus metus.

4. Jei organinių peroksidų ir kitų medžiagų mišinys (formuluotės) gali išskirti degias medžiagas dujų, garų, rūko ar dulkių pavidalu, kurios gali sudaryti sprogius mišinius su oru, taikomos 1974 m. birželio 24 d. Darbo kodekso įstatymo 237¹⁵ straipsnio 2 dalies nuostatos dėl būtiniausių sveikatos ir saugos darbe reikalavimų, numatant sprogo aplinkos susidarymo darbo vietoje galimybę.

12 straipsnis. 1. Veiklos vykdytojas nustato didžiausius organinių peroksidų kiekius, kurių yra arba gali būti bet kuriuo metu įmonėje, ir, atsižvelgdamas į tuos kiekius arba jų

keliamą riziką, raštu užtikrina, kad būtų užkirstas kelias galimai pramoninei avarijai ir su ja kovojama ir kad būtų taikomos saugos priemonės, visų pirma įskaitant:

- 1) organizacinę struktūrą ir darbuotojų pareigas kilus pavojui, galinčiam sukelti nelaimingą atsitikimą darbo vietoje, įskaitant pranešimo apie pavojus ir ryšio priemones;
- 2) mokymą apie nelaimingų atsitikimų darbo vietoje prevencijos metodus ir procedūras, kurių reikia laikytis įvykus tokiam įvykiui, įskaitant informaciją apie esamas saugos priemones ir jų diegimą įmonėje, įskaitant punktus, kuriuose teikiama ikimedicininė skubi pagalba;
- 3) tikrinimą, ar gaminant, naudojant, sandėliuojant ir įmonės teritorijoje vežant organinius peroksirus bei eksploatuojant pavojaus signalizavimo įtaisus laikomasi profesinės sveikatos ir saugos taisyklių.

2. Jei įmonėje esančių organinių peroksidų tipas ir kiekis viršija ribinį kiekį, nustatytą pagal 2001 m. balandžio 27 d. Aplinkos apsaugos įstatymo (2024 m. Įstatymų leidinys, 54, 834, 1089 ir 1222 punktai) 248 straipsnio 3 dalį, priimtuose teisės aktuose dėl įmonėje esančių pavojingų medžiagų tipų ir kiekių, pagal kuriuos nustatoma, ar įmonė priskiriama įmonei, kuriai būdinga didesnė arba didelė didelės nelaimingo atsitikimo darbo vietoje rizika, to Įstatymo IV antraštinės dalies II skirsnio 2 skyriaus nuostatos turėtų būti taikomos *mutatis mutandis*, kad būtų užtikrintas tinkamas saugumo lygis.

13 straipsnis. 1. Patalpose, kuriose gaminami arba naudojami A, B arba C tipo organiniai peroksirus, pagrindiniai sistemos išjungikliai, saugikliai ir kiti elektros skirstomieji įrenginiai neturi būti įrengti arčiau kaip 10 m atstumu nuo proceso įrangos.

2. Jei patalpose, kuriose gaminami arba naudojami A, B arba C tipo organiniai peroksirus, yra būtina įrengti elektros įrenginius, išskyrus 1 dalyje nurodytus skirstomuosius įrenginius, mažesniu nei 10 m atstumu nuo proceso įrangos, kurioje vyksta technologinis procesas, jų apsaugos lygis turėtų būti bent IP 66 pagal Lenkijos standartą PN-EN 60529. Sukamųjų mašinų atveju leidžiama montuoti elektros įrenginius, kurių apsaugos laipsnis yra ne mažesnis kaip IP 56 pagal Lenkijos standartą PN-EN 60529.

3. Patalpose, kuriose laikomi A, B arba C tipo organiniai peroksirus, pagrindiniai sistemos išjungikliai, saugikliai ir elektros skirstomieji įrenginiai neturi būti montuojami.

4. Patalpose, kuriose gaminami ir naudojami D, E ir F tipų organiniai peroksirus, mažiau kaip 10 m atstumu nuo įrangos, kurioje vyksta technologinis procesas, įrengtos elektros įrangos apsaugos lygis pagal Lenkijos standartą PN-EN 60529 turėtų būti ne mažesnis kaip IP 56.

5. 1–4 dalyse nurodyti apribojimai gali būti sumažinti, jei ši galimybė atsiranda atlikus 11 straipsnyje nurodytą gaisro ir sprogimo rizikos vertinimą.

6. Elektros kabeliai ir laidai turi būti atsparūs numatomam cheminių, šiluminių ir mechaninių veiksnių poveikiui ir turi būti pritaikyti numatomi elektros apkrovai.

7. Patalpose, kuriose gaminami, naudojami arba laikomi A, B, C, D, E ir F tipų organiniai peroksidai, turėtų būti taikomos apsaugos nuo statinės elektros pavojų priemonės arba techniniai sprendimai.

8. Patalpose, kuriose gaminami, naudojami arba laikomi organiniai peroksidai, turėtų būti įrengta apsauga nuo žaibo, atitinkanti bent Lenkijos standarto PN-EN 62305-4 reikalavimus. Ši apsauga įgyvendinama taip pat, kaip ir potencialiai sprogioje aplinkoje 2 ir 22 zonose, laikantis 1974 m. birželio 26 d. Darbo kodekso 237¹⁵ straipsnio 2 dalyje priimtų nuostatų dėl būtiniausių sveikatos ir saugos reikalavimų, susijusių su sprogios aplinkos susidarymo darbo vietoje galimybe.

9. Apsauga, išskyrus nurodytą 8 dalyje, leidžiama, jei tokia galimybė atsiranda atlikus gaisro ir sprogimo rizikos vertinimą, nurodytą 11 dalyje.

14 straipsnis. 1. Technologinė įranga, naudojama procesuose, kuriuose naudojami organiniai peroksidai, turi būti pagaminta iš medžiagų, atsparių jų poveikiui, ir turi užkirsti kelią pavojingų medžiagų išlaikymui, jei įrangą reikia ištuštinti.

2. Eksploatacinė talpykla, kurioje yra organinių peroksidų tuo metu, kai sustoja gamybos įrenginys, tais atvejais, kai tai nėra įprastinė gamybos proceso eiga, nelaikoma sandėliavimo talpykla. Kol bus atnaujintas gamybos procesas, leidžiama joje sandėliuoti organinius peroksodus. Technologinio proceso vykdymo instrukcijose, įskaitant atitinkamo gamybos įrenginio saugos instrukcijas, turėtų būti nurodyta ilgiausia organinių peroksidų sandėliavimo eksploatuojamose talpyklose trukmė.

15 straipsnis. 1. Organinių peroksidų gamybos procesuose naudojama technologinė įranga turėtų būti pagaminta iš jų poveikiui atsparių medžiagų ir turėtų užkirsti kelią pavojingų medžiagų išlaikymui, jei ją reikia ištuštinti.

2. Organinių peroksidų gamybos procesuose naudojamos technologinės įrangos šiluminė izoliacija turi būti pagaminta iš medžiagų, kurių reakcijos į ugnį klasė yra bent A2.

3. Organinių peroksidų gamybos įrenginiuose turi būti užtikrintos techninės galimybės rankiniu būdu kontroliuoti technologinį procesą.

4. Organinių peroksidų gamybos procesuose naudojami reaktoriai turi:

- 1) turėti ventiliacijos angą, kurios skersmuo atitinka reaktoriaus talpą ir jame esančios reakcijos masės tūrį, bet yra ne mažesnis kaip 65 mm, prireikus su slėgio mažinimo uždarymu;
- 2) apsaugoti nuo turinio perpildymo ir išsiliejimo, taip pat nuo atsitiktinio reaguojančių medžiagų sumaišymo galimybės;
- 3) būti su temperatūros matavimo ir registravimo prietaisais, nurodant, kada viršijamos jos kontrolinės ir kritinės vertės.

5. Organinių peroksidų gamybos procesuose naudojamuose reaktoriuose, kuriuose temperatūra gali pakilti, užtikrinama:

- 1) temperatūros matavimas ir registravimas, nurodant jos kontrolinių ir kritinių verčių viršijimus;
- 2) aušinimo intensyvumo valdymas priklausomai nuo vidinės temperatūros reaktoriuje;
- 3) automatinis ištuštinimo įtaisų arba sistemų paleidimas, kai viršijama nustatyta temperatūra.

6. Kietosios medžiagos ar mišiniai į reaktorius, naudojamus organiniams peroksidams gaminti ar naudoti, turėtų būti įvedami naudojant dozavimo įrangą, suprojektuotą ir naudojamą siekiant išvengti reakcijos masės ar dujų išsiskyrimo iš jos.

7. Gamybos įrenginių, kuriuose gaminami arba naudojami organiniai peroksidadai, vožtuvai ir valdikliai turi būti išdėstyti lengvai prieinamose vietose.

16 straipsnis. 1. Gamybos patalpose, kuriose gaminami organiniai peroksidadai, išskyrus F tipo organinius peroksidadus, ir sandėliuose turi būti įrengti temperatūros matavimo ir registravimo jutikliai su šviesos ir akustiniais signalais, rodančiais, kad viršytos kontrolinės temperatūros ir kritinės temperatūros vertės.

2. Kai temperatūros vertė priartėja prie kritinės temperatūros vertės, 1 dalyje nurodyti jutikliai, įrengti gamybos patalpose, kuriose gaminami organiniai peroksidadai, duoda signalą vykdykliai, užtikrindami, kad atitinkamai būtų pradėta naudoti vėdinimo, oro kondicionavimo arba šaldymo sistema, ir stacionariesiems gaisro gesinimo įtaisams, kai temperatūra viršija:

- 1) 10°C žemiau kritinės temperatūros vertės – šiuo atveju įjungiama vėdinimo, oro kondicionavimo arba šaldymo sistema;

- 2) 5°C žemiau kritinės temperatūros vertės – tokiu atveju turi būti įjungta signalizacijos sistema (šviesos ir garso signalizacija);
- 3) kritinė – tokiu atveju įjungiamas stacionarusis gesinimo įtaisas.

17 straipsnis. 1. Sandėliuose, gamybos patalpose, kuriose gaminami ir naudojami organiniai peroksidadai, ir svėrimo patalpose turi būti įrengti akių plovimo dušai, kurie veikia ir yra įrengti pagal bendrųjų sveikatos ir saugos taisyklių nuostatas, paskelbtas pagal 1974 m. birželio 26 d. Darbo kodekso 237¹⁵ straipsnio 1 dalį.

2. Sandėliuose ir svėrimo patalpose, kuriose laikomi organiniai peroksidadai ir palaikoma aukštesnė nei 0 °C temperatūra, turi būti įrengti atskiri avariniai dušai (saugos dušai) visam kūnui plauti, veikiantys ir įrengti pagal bendrąsias darbuotojų sveikatos ir saugos nuostatas, išduotas pagal 1974 m. birželio 26 d. įstatymo – Darbo kodekso 237¹⁵ straipsnio 1 dalį.

3. Sandėliuose ir svėrimo patalpose, kuriose yra organinių peroksidų ir kuriose palaikoma 0°C arba žemesnė temperatūra, bent vienas avarinis dušas (saugos dušas) turi būti įrengtas ne toliau kaip 20 m atstumu nuo sandėlio ir svėrimo patalpos.

18 straipsnis. Jei įmonė, gaminanti, naudojanti ar laikanti organinius peroksidadus, neturi pramoninių nuotekų valymo įrenginių, prieš išleidžiant nuotekas, kuriose gali būti organinių peroksidų, į bendrąją kanalizacijos tinklą arba jas pašalinant, išsilieję skysčiai surenkami uždengtame sandariame technologinio proceso inde, esančiame ne patalpose, kuriose organiniai peroksidadai gaminami, naudojami ar saugomi, ir neutralizuojami.

19 straipsnis. 1. Patalpose, kuriose gaminami, naudojami arba laikomi organiniai peroksidadai, turi būti įrengti pavojaus signalizavimo įtaisai.

2. Darbuotojai, atliekantys pareigas 1 dalyje nurodytose patalpose, turi turėti nuolatinę prieigą prie ryšio priemonių avarijos, sprogimo ar gaisro atveju.

3. Darbdavys privalo apibrėžti ir pranešti darbuotojams saugaus elgesio principus ir sąlygas, kurių turėtų būti laikomasi prieš darbuotojams patenkant į 1 dalyje nurodytas patalpas, visų pirma:

- 1) darbo drabužių ir avalynės rūšis;
- 2) individualius saugos išteklius;
- 3) įėjimo į patalpą ir išėjimo iš jos su organiniais peroksidadais registravimo formą;
- 4) kitas rekomenduojamas atsargumo ir informavimo priemonės.

20 straipsnis. 1. Teritorija, kurioje vykdomi su organinių peroksidų gamyba, naudojimu ar sandėliavimu susiję statybos darbai, įskaitant laikinuosius darbus, turėtų būti aptverta

nustatyta apsaugos zona, kurioje taikomos išsamios elgesio taisyklės ir apribojimai, susiję su galimais pavojais toje teritorijoje.

2. Plotas, esantis iki 20 m atstumu nuo izoliuotų sandėlių, kuriuose laikomi organiniai peroksidai, neturėtų būti miškingas. Jo augmenija turėtų būti parenkama, paskirstoma ir prižiūrima taip, kad gaisro atveju ji nesukeltų gaisro plitimo į kitus statybos darbus ir teritorijas.

3. Tvorą turi apsaugoti zoną nuo neteisėto patekimo, būti bent 2 m aukščio, apšviesta per visą jos ilgį ir turėti bent du atskirus įėjimus, esančius bent 75 m atstumu vienas nuo kito, jeigu:

- 1) privažiavimo kelių įėjimai ir paviršiai turėtų būti asfaltuoti, kad būtų galima įvažiuoti, privažiuoti ir išvažiuoti, neatsižvelgiant į vyraujančias oro sąlygas;
- 2) 1 punkte nurodyti privažiavimo keliai turi atitikti priešgaisrinių kelių reikalavimus, nustatytus nuostatose dėl priešgaisrinio vandens tiekimo ir priešgaisrinių kelių, išleistose remiantis 1991 m. rugpjūčio 24 d. Priešgaisrinės apsaugos įstatymo 13 straipsnio 3 dalimi;
- 3) keliai, perėjimai ir įėjimai į patalpas, kuriose gaminami, naudojami ar saugomi organiniai peroksidai, ypač tie, kuriais naudojasi pėstieji, neturėtų būti slėgi sumažinančių paviršių pusėje.

21 straipsnis. 1. Organinių peroksidų pakuotės įmonės teritorijoje turėtų būti vežamos tokiu būdu ir tokiomis priemonėmis, kad jos būtų apsaugotos nuo smūgių, slydimo ir kritimo, taip pat nuo sąlyčio su įmonėje pramonės procesuose naudojamais karštais paviršiais, medžiagomis ar terpe.

2. Vežant įmonės teritorijoje:

- 1) A ir B tipų organiniai peroksidai ir
- 2) kuris vyksta gamybos arba sandėliavimo patalpose, kuriose yra A arba B tipo peroksidų – vidaus degimo varikliais varomos transporto priemonės ir elektra varomos transporto priemonės, netinkamos naudoti potencialiai sprogioje aplinkoje, neturi būti naudojamos.

3. 2 dalyje nurodytas vidaus degimo varikliais varomas transporto priemonės leidžiama naudoti už įrenginių, kuriuose gaminami, naudojami ir laikomi A ir B tipų organiniai peroksidai, ribų, jei jos pritaikytos dirbti potencialiai sprogioje aplinkoje, laikantis nuostatų dėl potencialiai sprogioje aplinkoje naudojamos įrangos ir apsaugos sistemų reikalavimų, paskelbtų remiantis 2013 m. balandžio 13 d. Įstatymo dėl atitikties ir rinkos priežiūros

sistemos (2022 m. Įstatymų leidinys, 1854 punktas ir 2024 m. leidinio 1089 straipsnis) 12 straipsniu.

4. Vidaus degimo varikliais varomų transporto priemonių degalų pildymo stotelės arba elektra varomų transporto priemonių baterijų įkrovimo stotelės turi būti tokiu atstumu, kad būtų atsižvelgta į riziką, susijusią su gaisro ar sprogimo galimybe degalų pildymo ar įkrovimo metu.

22 straipsnis. 1. Įėjimas į patalpą, kuriose yra organinių peroksidų, ženklinamas aiškiai įskaitomu ir nenutrinamu įspėjamuoju ženklu: Ženklinama „Organiniai peroksida“ kartu su informacija apie peroksido tipą ir atitinkamu įspėjamuoju ženklu, kaip apibrėžta Lenkijos standarte PN-EN ISO 7010.

2. Jei toje pačioje vietoje laikomi skirtingų tipų organinių peroksidų mišiniai, įėjimai į tokią patalpą ženklinami pagal didžiausią pavojų dėl savo fizikinių ir cheminių savybių keliančio organinio peroksido tipą.

23 straipsnis. 1. Patalpose, kuriose yra organinių peroksidų, draudžiama rūkyti, naudoti elektronines cigaretes ir atvirą liepsną.

2. Prie įėjimo į 1 dalyje nurodytas patalpas turi būti matomi ir įskaitomi ženklai, rodantys, kad šiose patalpose draudžiama rūkyti, naudoti elektronines cigaretes ir atvirą liepsną.

24 straipsnis. 1. Išsamūs patalpų eksploatacinių savybių, įrangos, apsaugos ir naudojimo, taip pat technologinio proceso eigos ir kitos veiklos, kuri gali būti svarbi darbuotojų saugai ir sveikatai, vykdymo reikalavimai yra nurodyti techniniuose dokumentuose, rašytinėse procedūrose, technologinio proceso vykdymo instrukcijose ir priešgaisrinės saugos instrukcijose, su kuriomis darbdavys supažindina darbuotojus tiek, kiek tai yra tinkama atsižvelgiant į darbo vietoje kylančius pavojus.

2. Technologinio proceso eiga turėtų atitikti 1 punkte nurodytuose dokumentuose nustatytus reikalavimus.

3. Darbas su organiniais peroksidais atliekamas remiantis rašytinėmis darbdavio instrukcijomis.

4. Darbas su organiniais peroksida, neįtrauktais į darbdavio rašytines instrukcijas, atliekamas remiantis rašytiniu darbdavio nurodymu.

5. Rašytinį nurodymą atlikti darbą išduoda darbdavys arba jo įgaliotas asmuo.

6. Rašytiniame nurodyme atlikti darbą nurodoma:

- 1) užsakymo numeris ir data;
- 2) asmenų, paskirtų organizuoti ir vykdyti darbą, identifikavimas;
- 3) nustatyta atliktinų darbų apimtis ir darbo sritis;
- 4) apibrėžiamos sąlygos ir apsaugos priemonės, būtinos siekiant užtikrinti saugų paskirto darbo parengimą ir atlikimą dėl darbo zonoje ir artimiausioje aplinkoje kylančių pavojų;
- 5) darbų pradžios ir pabaigos data ir jų atlikimo pertraukos, taip pat darbų atnaujinimo po pertraukos sąlygos.

7. Atsižvelgdamas į susijusią riziką, darbdavys gali nurodyti papildomą informaciją, kuri turėtų būti įtraukta į rašytinį nurodymą atlikti darbą.

8. Darbdavys išsaugo rašytinį nurodymą atlikti darbą vidaus taisyklėse nustatytą laikotarpį, bet ne trumpiau kaip 90 dienų nuo darbo atlikimo dienos.

9. Darbdavys nustato, kaip rašytiniai darbo užsakymai registruojami, išduodami, perduodami, platinami ir saugomi.

25 straipsnis. Bylose, susijusiose su statiniais, kuriuose gaminami, naudojami arba saugomi organiniai peroksidai, nuostatos dėl techninių sąlygų, kurias turi atitikti pastatai ir jų vieta, nustatytos remiantis 1994 m. liepos 7 d. įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 1 punktu – Statybos įstatymas (2024 m. Įstatymų leidinys, 725, 834 ir 1222 punktai), taikomos *mutatis mutandis*.

26 straipsnis. Šis reglamentas įsigalios po 6 mėnesių nuo jo paskelbimo.⁴⁾

**PLĖTROS IR TECHNOLOGIJŲ
MINISTRAS**

Suderinus su:

⁴)Prieš priimant šį reglamentą buvo priimtas 1995 m. kovo 1 d. Pramonės ir prekybos ministro reglamentas dėl darbuotojų sveikatos ir saugos gaminant, naudojant, laikant ir vežant organinius peroksirus gamyklose (Įstatymų leidinys, 181 punktas), kuris pagal 1996 m. vasario 2 d. Įstatymo, iš dalies keičiančio Darbo kodeksą ir tam tikrus įstatymus (Įstatymų leidinys, 110 punktas), 26 straipsnį panaikinamas nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.

**ŠEIMOS, DARBO IR SOCIALINĖS
POLITIKOS MINISTRU**

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRU

Sertifikuota siekiant teisinių,
teisėkūros ir redakcinio pobūdžio reikalavimų atitikimo
Anna Chylińska
Teisės departamento
Direktoriaus pavaduotoja
Teisės departamento vadovė
/pasirašyta elektroniniu parašu/

Plėtros ir technologijų ministro
reglamento priedas (... punktas)

MAKSIMALIOS LEISTINOS KONTROLINĖS TEMPERATŪROS IR KRITINĖS
TEMPERATŪROS VERTĖS ORGANINIŲ PEROKSIDŲ SANDĖLIAVIMO
GAMYKLOJE IR TRANSPORTAVIMO METU

Organinis peroksidas	Savaime greitėjančio skilimo temperatūra (TSR) ⁱ	Kontrolinė temperatūra ⁱⁱ	Kritinė temperatūra ⁱⁱⁱ
atskirose pakuotėse ir IBC konteineriuose ^{iv}	20°C arba mažiau	20°C žemiau TSR	10°C žemiau TSR
	Daugiau kaip 20°C iki 35°C	15°C žemiau TSR	10°C žemiau TSR
	Daugiau nei 35°C	10°C žemiau TSR	5°C žemiau TSR
talpyklose	ne daugiau kaip 50°C	10°C žemiau TSR	5°C žemiau TSR

- ⁱ Savaimė greitėjančio skilimo temperatūra (TSR) reiškia žemiausią temperatūrą, kurioje gali prasidėti pakuotėje esančio organinio peroksido savaiminis skilimas.
- ⁱⁱ Aukščiausia temperatūra, kurioje organinis peroksidas gali būti saugiai laikomas ir gabenamas.
- ⁱⁱⁱ Temperatūra, kuriai esant turėtų būti pradėtos avarinės procedūros temperatūrai sumažinti iki kontrolinės temperatūros, kad organinis peroksidas nepasiektų TSR.
- ^{iv} Didelis kontaineris, skirtas organiniam peroksidui vežti nesupakuotam.